

III. Право здобувачів вищої освіти на різні джерела її фінансування

1. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється:

за рахунок видатків державного та місцевих бюджетів у державних вищих навчальних закладах (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів у комунальних вищих навчальних закладах (регіональне замовлення);

за рахунок цільових пільгових державних кредитів. Отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти здійснюється відповідно до Порядку надання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2003 року № 916;

за ваучерами;

за кошти фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав (отримала) вищий навчальний заклад (наукова установа) на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

2. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі відповідно до стандартів вищої освіти, якщо певний ступінь вищої освіти громадянин здобуває вперше за кошти державного або місцевого бюджету.

Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за державним або регіональним замовленням, можуть здобувати ступінь магістра лише за кошти фізичних та юридичних осіб.

Особи, які вступають для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, можуть зараховуватись за державним замовленням лише в разі вступу на ту саму або споріднену в межах галузі знань спеціальність, а також на спеціальності, зазначені в додатку 6.

Особа може вступити до вищого навчального закладу для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала відповідного диплома. Вищий навчальний заклад у правилах прийому може встановлювати додаткові вимоги для такої

категорії осіб у частині строків навчання та виконання додаткового навчального плану впродовж першого року навчання. Фінансування навчання за кошти державного та регіонального замовлення здійснюється в межах нормативного строку навчання за основним навчальним планом.

Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, можуть здобувати ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань лише за кошти фізичних та юридичних осіб.

3. Громадяни України, які не завершили навчання за державним або регіональним замовленням за певним ступенем вищої освіти, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти в державних і комунальних вищих навчальних закладах за тим самим ступенем освіти за умови відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658.

Вступ на навчання для здобуття ступеня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань на основі повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста вважається вступом одночасно на ступінь бакалавра та магістра в значенні цього Порядку.

4. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту за другою спеціальністю у державних та комунальних вищих навчальних закладах, якщо за станом здоров'я вони втратили можливість виконувати службові чи посадові обов'язки за отриманою раніше кваліфікацією, що підтверджується висновками медико-соціальної експертної комісії, та в інших випадках, передбачених законом.

Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту за другою спеціальністю у державних та комунальних вищих навчальних закладах, якщо вони мають направлення на навчання, видане державним (регіональним) замовником відповідно до законодавства.

5. Спеціальні права на здобуття вищої освіти за державним замовленням та за рахунок цільових пільгових державних кредитів мають:

особи, зазначені в абзацах другому-четвертому пункту 3 розділу II цих Умов;

особи, зазначені в абзацах п'ятому-сьомому пункту 3 розділу II цих Умов;

особи, зазначені в абзаці десятому пункту 3 розділу II цих Умов;

діти, батьки (один із батьків, усиновлювачів) яких загинули під час участі в антитерористичній операції, захищаючи незалежність, суверенітет, і територіальну цілісність України, або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районах проведення антитерористичної операції;

діти учасників бойових дій на території інших держав, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час воєнних дій та конфліктів на території інших держав, а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на території інших держав під час цих дій та конфліктів;

особи, у яких один з батьків (усиновлювачів) був військовослужбовцем, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутньою особою при виконанні ним обов'язків військової служби;

особи з інвалідністю I, II груп та діти з інвалідністю віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю;

інваліди з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, хворі внаслідок Чорнобильської катастрофи на променеву хворобу, – категорія 1 та особи, які постійно проживали у зоні безумовного (обов'язкового) відселення з моменту аварії до прийняття постанови про відселення, – категорія 2;

шахтарі, які мають стаж підземної роботи не менш як три роки, а також протягом трьох років після здобуття загальної середньої освіти особи, батьки яких є шахтарями та які мають стаж підземної роботи не менш як 15 років або які загинули внаслідок нещасного випадку на виробництві чи стали інвалідами I або II групи;

особи, які є внутрішньо переміщеними особами, відповідно до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб";

особи, що здобули повну загальну середню освіту у навчальних закладах певного регіону при вступі на конкурсні пропозиції, для яких встановлено квоту-3.

Особи, зазначені в абзаці другому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням, якщо вони рекомендовані до зарахування за результатами співбесіди на відкриту або закриту конкурсну пропозицію, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, зазначені в абзаці третьому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням в межах квоти-1, яка визначена в пункті 12 цього розділу, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, зазначені в абзаці четвертому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням в межах квоти-2, яка визначена в пункті 13 цього розділу, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, зазначені в абзацах п'ятому-десятому цього пункту, мають право на переведення на вакантні місця державного або регіонального замовлення в порядку, передбаченому цими Умовами, якщо вони зараховані на навчання за іншими джерелами фінансування на відкриту або закриту конкурсну пропозицію.

Особи, зазначені в абзаці одинадцятому цього пункту, мають право на переведення на місця за рахунок цільових пільгових державних кредитів в порядку, передбаченому законодавством, якщо вони зараховані на навчання за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб.

Особи, зазначені в абзаці дванадцятому цього пункту, мають право на зарахування за державним або регіональним замовленням в межах квоти-3, яка визначена в пункті 14 цього розділу, за умови вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Особи, зазначені в абзацах другому-третьому цього пункту, не зараховані на навчання за результатами співбесіди чи в межах квоти-1 або квоти-3, мають право брати участь у конкурсі на загальних засадах відповідно до конкурсного бала.

6. Особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства до вищих навчальних закладів України визначені в додатку 3 цих Умов. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, за винятками, встановленими законодавством. Здобуття вищої освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

7. Прийом на навчання за державним замовленням за рахунок державного бюджету здійснюється на спеціальності та форми навчання, за якими воно

сформовано Кабінетом Міністрів України. Міністерство освіти і науки, державні замовники визначають з окремих спеціальностей переліки спеціалізацій, за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення (додаток 4).

Прийом на навчання за державним замовленням за рахунок місцевих бюджетів (відповідно до підпункту «в» пункту 2 частини першої статті 90 Бюджетного кодексу України) та за регіональним замовленням здійснюється на спеціальності (спеціалізації) та форми навчання, за якими воно надано державним або регіональним замовником у розрізі вищих навчальних закладів та форм навчання.

Прийом на навчання за державним та регіональним замовленням для здобуття ступеня магістра у відокремлених структурних підрозділах вищих навчальних закладів та структурних підрозділах вищих навчальних закладів, які знаходяться в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження вищого навчального закладу, не проводиться.

8. Обсяг прийому за державним або регіональним замовленням за спеціальностями (спеціалізаціями) галузі знань 01 «Освіта» визначається державними (регіональними) замовниками у розрізі вищих навчальних закладів та форм навчання. Вищі навчальні заклади можуть поділити наданий їм загальний обсяг державного замовлення за спеціалізацією 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)» та спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» між закритими конкурсними пропозиціями, які вони створюють самостійно. Інші спеціальності та спеціалізації спеціальностей 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 «Освіта» утворюють окремі закриті конкурсні пропозиції.

Обсяг прийому за державним та регіональним замовленням за спеціальностями 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», 024 «Хореографія», 025 «Музичне мистецтво», 026 «Сценічне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» визначається державними (регіональними) замовниками у розрізі вищих навчальних закладів та форм навчання. Кожен вищий навчальний заклад може поділити наданий йому загальний обсяг державного замовлення за цими спеціальностями між закритими конкурсними пропозиціями, які вони створюють самостійно.

Обсяг прийому за державним та регіональним замовленням за спеціальностями 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології (за видами)» визначається державними (регіональними) замовниками у розрізі спеціалізацій та форм навчання.

Обсяг прийому за державним замовленням у переміщених вищих навчальних закладах, а також вищих навчальних закладах, які працюють на території Донецької та Луганської областей за спеціальностями, визначеними додатком 6, визначається державними замовниками у розрізі вищих навчальних закладів, спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання.

9. Обсяг прийому за державним замовленням за рахунок державного бюджету на основі повної загальної середньої освіти за спеціальностями, крім перелічених у пункті 8 цього розділу, визначається загалом для всіх виконавців державного замовлення, що є у сфері управління державного замовника, в розрізі форм навчання.

Максимальний обсяг державного замовлення вищого навчального закладу на основі повної загальної середньої освіти за кожною спеціальністю (спеціалізаціями спеціальностей 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології (за видами)») визначається вищим навчальним закладом і не може перевищувати:

110% максимального (загального) обсягу державного замовлення 2016 року, якщо на нього було надано рекомендації до зарахування в повному обсязі станом на перший день їх оголошення, або на три місяці більше, якщо максимальний обсяг державного замовлення в 2016 році складав менше 30 місць;

100% максимального (загального) обсягу державного замовлення 2016 року в інших випадках;

10 осіб, якщо відповідно до третього-четвертого абзаців цього пункту визначається менша величина, або якщо державне замовлення в 2016 році складало не більше 8 осіб, або не надавалось взагалі (окрім заочної форми навчання, а також коледжів і технікумів за денною та заочною формами навчання).

Вищі навчальні заклади можуть самостійно утворювати в межах кожної спеціальності (спеціалізації спеціальностей 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології (за видами)») та форми навчання відкриті конкурсні пропозиції з поділом максимального обсягу державного замовлення між ними.

У разі, якщо конкурсна пропозиція поєднує декілька спеціалізацій, освітніх програм, нозологій, мов тощо, то в Правилах прийому зазначаються строки (не раніше завершення першого курсу року навчання) та порядок розподілу студентів між ними.

Мінімальні обсяги державного замовлення для відкритих конкурсних пропозицій можуть визначатись вищими навчальними закладами в обсязі не

менше двох осіб. В інших випадках мінімальний обсяг державного замовлення для відкритої конкурсної пропозиції вважається рівним одній особі.

Максимальні та мінімальні обсяги державного замовлення оголошуються та вносяться до Єдиної бази в тижневий строк після погодження з державним замовником.

10. Обсяг прийому за кошти фізичних або юридичних осіб на відкриті та закриті конкурсні пропозиції визначається вищим навчальним закладом у межах різниці між ліцензованим обсягом з урахуванням його поділу за формами навчання та максимальним (загальним) обсягом державного або регіонального замовлення. Цей обсяг може корегуватись з урахуванням фактичного виконання державного замовлення.

11. Обсяг прийому на небюджетну конкурсну пропозицію визначається вищим навчальним закладом у межах ліцензованого обсягу з урахуванням його поділу за формами навчання.

12. Квоти-1 встановлюються вищим навчальним закладом у межах десяти відсотків (але не менше одного місця) та тридцяти відсотків (у вищих навчальних закладах (структурних підрозділах вищих навчальних закладів), які функціонують на території Донецької та Луганської областей і переміщених вищих навчальних закладів максимального (загального) обсягу державного або регіонального замовлення за відкритими та закритими конкурсними пропозиціями і оголошуються одночасно з оголошенням максимального (загального) обсягу державного замовлення.

13. Квоти-2 встановлюються Міністерством освіти і науки України в уповноважених вищих навчальних закладах у межах двадцяти відсотків (але не менше одного місця) максимального (загального) обсягу державного замовлення за відкритими та закритими конкурсними пропозиціями і оголошуються одночасно з оголошенням максимального (загального) обсягу державного замовлення.

14. Квота-3 встановлюється вищим навчальним закладом за погодженням з державним або регіональним замовником для закритих конкурсних пропозицій у межах п'ятдесяти відсотків загального обсягу державного або регіонального замовлення доведеного цьому вищому навчальному закладу.